

ומרפא. זהו שכתוב מינף ה' תרעץ אויב.

בא ראה, שירה זו נאמרה על אותו זמן ועל הזמן שצבא לעתיד, בימים שיחזור מלך המשיח, שכתוב מינף ה' תרעץ אויב. לא כתב רעצת, אלא תרעץ. מה כתוב בתחלה? (איכה א) השיב אהור מינו מפני אויב. באותו זמן היא תרעץ אויב לעתיד לבא. והפל כף הוא. תהרס קמיה - לא כתוב הרסת, אלא תהרס. תשלח חרונה יאכלמו פקש. הפל לעתיד לבא. מינף ה' נאדרי בכח. בפתח - בזמן הזה, בעולם הזה. מינף ה' תרעץ אויב - בזמן מלך המשיח. וברב גאנה תהרס קמיה - לביאת גוג ומגוג. תשלח חרונה יאכלמו פקש - לתחית המתים, שכתוב (דניאל יב) ורבים מישגי אדמת עפר יקיצו אלה לחיי עולם ואלה לתרפות ולדראון עולם.

באותו זמן, אמר רבי שמעון, אשרי אותם שישארו בעולם. ומי הם? בא ראה, לא ישארו בעולם רק אותם מהולים, שקבלו אות ברית הקדוש, ונכנסו לברית הקדוש באותם שני חלקים, כמו שבארנו, והוא שומר את אותו הברית ולא מכניסו למקום שלא צריף. אלה הם ישארו ויפתבו לחיי עולם.

מנין לנו? שכתוב (ישעיה ד) והיה הנשאר בציון והנותר בירושלם קדוש יאמר לו כל הכתוב לחיים בירושלם. משמע הנשאר בציון והנותר בירושלם, שכל מי שנמול בשתי הדרךגות הללו נכנס. ואם שומר אותו ברית פראוי ויזהר בו, עליו כתוב הנשאר בציון והנותר בירושלם. אלו ישארו לאותו זמן, ובהם עתיד הקדוש ברוך הוא לחדש את העולם ולשמת בהם.

הנשאר בציון והנותר בירושלם. אליו ישתארו ביהוה זמנא, ובהו זמין

בחד מחי ומסי, הדא הוא דכתיב מינף יי' תרעץ אויב.

תא חזי, שירתא דא אתמר, על ההוא זמנא, ועל זמנא דאתי, ביומי דיתער מלכא משיחא, דכתיב, מינף יי' תרעץ אויב, רעצת לא כתיב, אלא תרעץ. מה כתיב בקדמיתא, (איכה א) השיב אהור מינו מפני אויב, בההוא זמנא, היא תרעץ אויב לזמנא דאתי. וכלא הכי הוא, תהרוס קמיה, הרסת לא כתיב, אלא תהרוס. תשלח חרונה יאכלמו פקש, פלא לזמנא דאתי. מינף יי' נאדרי בכח, בזמנא דא, בעלמא דין. מינף יי' תרעץ אויב, בזמנא דמלכא משיחא. וברוב גאנה תהרוס קמיה, לביאת גוג ומגוג. תשלח חרונה יאכלמו פקש, לתחית המתים. דכתיב, (דניאל יב) ורבים מישגי אדמת עפר יקיצו אלה לחיי עולם ואלה לתרפות ולדראון עולם.

בההוא זמנא, אמר רבי שמעון, זכאין אינון דישתארו בלמא, ומאן אינון. תא חזי, לא ישתאר מבני עלמא, בר אינון גזירין, דקבילו את קיימא קדישא, ועאלו בקיימא קדישא, באינון תרין חולקין, כמה דאוקימנא. והוא נטיר ליה לההוא קיים, ולא עייליה באתר דלא אצטריף, אלין אינון דישתארו, ויפתבו לחיי עלמא.

מנלן. דכתיב, (ישעיה ד) והיה הנשאר בציון והנותר בירושלם קדוש יאמר לו כל הכתוב לחיים בירושלם. משמע הנשאר בציון והנותר בירושלם, דכל מאן דאתגזר, באלין תרין דרגין עאל. ואי נטיר לההוא קיים פדקא חזי, ויזדהר ביה, עליה כתיב הנשאר בציון והנותר בירושלם. אליו ישתארו ביהוה זמנא, ובהו זמין

על אותו זמן פתוב, (תהלים קד) יהי כבוד ה' לעולם ישמח ה' במעשיו.

רבי חייא הנה הולך לרבי אלעזר. מצאו שנהיה יושב אצל רבי יוסי ברבי שמעון בן לקוניא חמיו. עד שהרים ראשו, ראה את רבי חייא. אמר, (ישעיה יט) ביום ההוא יהיה ישראל שלישיה למצרים ולאשור ברכה בקרב הארץ אשר ברכו ה' צבאות לאמר ברוך עמי מצרים ומעשה ידי אשור ונחלתי ישראל.

(וכי אשור ומצרים הם קרובים לקדוש-ברוך הוא?)

אלא, על הגלות שתעלה ממצרים ומאשור זה נאמר. ואם נאמר על מצרים ועל אשור – על אותם חסידים שלהם שחזרו בתשובה ונשארו לעבד את ישראל ואת מלך המשיח, שכתוב (תהלים עב) וישתחוו לו כל מלכים, וכתוב והיו מלכים אמנך וגו'.

אמר לו, מה זה שכתוב דרכיה דרכי נעם? אמר לו, כמה טפשים) בני העולם שלא יודעים ולא משגיחים בדברי תורה, שהרי דברי תורה (כמה סודות עליונים יש בהם) הם דרך לנכות באותו נעם ה', שפתוב דרכיה דרכי נעם וכל נתיבותיה שלום. דרכי נעם ודאי. מה זה נעם? כמו שכתוב (תהלים כז) לחזות בנעם ה', והרי פרשוה, משום (כף) שהתורה ודרכיה באים מאותו נעם, ואותן דרכים מפרשות בה, ועל זה דרכיה דרכי נעם וכל נתיבותיה שלום.

אמר רבי חייא, שנינו, בפעיה שהקדוש ברוך הוא נתן תורה לישראל, יצא אור מאותו נעם, והתעטר בו הקדוש ברוך הוא, ומאותו נעם הבהיקו זיון של כל העולמות, של כל הרקיעים, של כל הכתרים. על אותה פעיה פתוב (שיר א) צאנה וראינה בנות ציון במלך שלמה וגו'.

ואותה פעיה שנבנה המקדש,

קדשא בריך הוא לחדתא עלמא, ולמחדי בהו. על ההוא זמנא כתיב, (תהלים קד) יהי כבוד יי' לעולם ישמח יי' במעשיו.

רבי חייא הוה אזיל לגבי רבי אלעזר, אשפחיה, דהוה יתיב לגביה דרבי יוסי ברבי שמעון בן לקוניא חמוי. עד דזקיף רישיה, חמא ליה לרבי חייא, אמר, (ישעיה יט) ביום ההוא יהיה ישראל שלישיה למצרים ולאשור ברכה בקרב הארץ אשר ברכו יי' צבאות לאמר ברוך עמי מצרים ומעשה ידי אשור ונחלתי ישראל,

(ס"א וכי אשור ומצרים קריבין אינון לקדשא בריך הוא. אלא, על גלותא דסקון ממצרים ומאשור אתמר, ואי אתמר על מצרים ועל אשור, על אינון חסידין דלחון, דאתרוו בתשובתא, ואשתארוו למפלח לישראל ולמלכא משיחא, דכתיב, (תהלים עב) וישתחוו לו כל מלכים. ובתיב, (ישעיה מט) והיו מלכים אמנך וגו'.

אמר ליה, מאי דכתיב, (משלי ג) דרכיה דרכי נעם אמר ליה כמה טפשיין כו') בני עלמא, דלא ידעין ולא משגיחין במלוי דאורייתא, דהא מלין דאורייתא (נ"א כמה רזין עלאין אית בהו) אינון ארחא למזכי בההוא נעם יי' דכתיב דרכיה דרכי נעם וכל נתיבותיה שלום. דרכי נעם ודאי. מאי נעם. כמה דכתיב, (תהלים כז) לחזות בנעם יי', והא אוקמוה, בגין (נ"א כף) דאורייתא, וארחוי, מההוא נעם אתיין, ואינון ארחין פרישן ביה, ועל דא דרכיה דרכי נעם וכל נתיבותיה שלום.

אמר רבי חייא, תנינו, בפעיה דקודשא בריך הוא יתב אורייתא לישראל, נפק נהורא מההוא נעם, ואתעטר ביה קדשא בריך הוא, ומההוא נעם אבהיקו זיון דכלהו עלמין (ד"ח ע"א) דכלהו רקיעין, דכלהו כתריין. על ההוא שעתא כתיב, (שיר השירים ג) צאנה וראינה בנות ציון במלך שלמה וגו'.

וההיא שעתא דאתבני מקדשא, אתעטר